

V Smoleniciach udelili Ceny SAV za rok 2025

23.6.2026 - Andrea Nozdrovická | SAV

V priestoroch Kongresového centra SAV na Smolenickom zámku v utorok 23. júna 2026 slávnostne odovzdali Ceny SAV za rok 2025. Ide o najstaršie ocenenie v dejinách SAV a zároveň najvyššiu formu ocenenia tvorivej činnosti vedkýň a vedcov akadémie. Slovenská akadémia vied ich udeľuje každoročne za výsledky vedeckovýskumnej práce, za popularizáciu vedy a udeľuje aj cenu za výnimočnú medzinárodnú spoluprácu či cenu pre mladú vedeckú osobnosť.

„Ceny SAV sú najvýznamnejším ocenením SAV, keď máme možnosť zastaviť sa, pozrieť sa na našich vedcov a vedkyne a oceniť ju. Je to obdobie, keď si SAV pripomína výročie svojho založenia a v týchto časoch aj veľmi dynamické obdobie,“ konštatoval v slávnostnom príhovore predseda SAV Martin Venhart. *„Žijeme v rozdelenej spoločnosti – deje sa to verejnom priestore, na sociálnych sieťach, všade.“* Ceny SAV sú podľa predsedu SAV tým miestom, kde môžeme spoločne vzdať hold práci vedcom a vedkyniam, na ktorých stojí a padá akadémia.

Cenu SAV za výsledky medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce získala

- doc. RNDr. Soňa Čierniková, PhD., MPH, z Ústavu experimentálnej onkológie BMC, v. v. i., za rozvoj medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti onkológie, prepájanie translačného výskumu s klinickou praxou a budovanie komplexnej onkologickej infraštruktúry a za posilnenie postavenia Slovenska v medzinárodnom onkologickom výskume.

Cenu SAV za výsledky vedeckovýskumnej práce udelili

- Ing. Dušanovi Račkovi, PhD., z Ústavu polymérov SAV, v. v. i., za interdisciplinárny výskum DNA s použitím pokročilých metód modelovania, ktorého výsledky boli prezentované v dvoch prácach zverejnených v časopisoch databázy Nature Index a za vytvorenie elastického modelu DNA, na ktorý bola podaná medzinárodná PCT patentová prihláška.
- PhDr. Kataríne Haberlandovej, PhD., z Historického ústavu SAV, v. v. i., a Mgr. Ľubici Voľanskej, PhD., z Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i., za vedeckú publikáciu Avion, ktorá je unikátnym výstupom prehlbujúcim vedecké poznanie v oblasti dejín architektúry 20. storočia a sociálnej antropológie.

Cenu SAV za výsledky vedeckovýskumnej práce pre mladých pracovníkov dostal

- Mgr. Jakub Šrol, PhD., z Centra spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i., za súborné dielo zamerané na problematiku psychologických príčin a spoločensko-psychologických dôsledkov dôvery v konšpiračné teórie.

Ceny SAV za popularizáciu vedy a spoločenské aplikácie vedy za rok 2025 si prevzali:

- Ing. Juraj Majtán, DrSc., MBA, FIFST, FRSB, za rozsiahlu popularizačnú činnosť zameranú na liečivý a funkčný potenciál medu a rastúci problém jeho falšovania
- doc. Mgr. Richard Šťahel, PhD., za cielené pôsobenie vo verejných diskusiách, v médiách k definícii antropocénu a súčasných ekologických hrozieb

- RNDr. Lenka Lorencová, PhD., za popularizáciu vedy s dôrazom na oblasť chémie a biochémie, za pútavé a inšpiratívne priblíženie vedy všetkým vekovým kategóriám
- redakcia časopisu QUARK za systematické, zrozumiteľné, odborné a atraktívne spracovanie informácií zo širokého spektra vedeckých disciplín
- Andrea Makýšová Volárová za dlhoročnú popularizáciu tém a vedeckých výsledkov z oblasti umeleckej literatúry prekladu a kultúry v rozhlasovom vysielaní Rádia Devín (STVR)

Za ocenených poďakovala Ľubica Voľanská, ktorá vyzdvihla, že SAV si aj takouto formou ctí prácu vedcov a vedkýň akademie. Poďakovala tiež aj všetkým kolegom a kolegyniam, ktorí veľaokrát musia obhajovať svoje zistenia a prekonávať pri tom neskutočné prekážky

Slávnostné podujatie spestrilo vystúpenie speváčky a šansoniérky Lucie Bujnovej s klavírnym sprievodom skladateľa a pedagóga Pavla Bodnára.

Spracovala: Andrea Nozdrovická

Foto: Martin Bystriansky

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13758&source_no=20